

Voorstel aan de gemeenteraad

Opsteller

IJsselmuiden, Amanda

Kenmerk

Z.25.510282 / D.25.2022971

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Visie op Brede Gezondheid en Mienskip

Voorgesteld besluit

1. Vaststellen van de visie op Brede Gezondheid en Mienskip.

Inleiding

De sociale basis vormt het fundament van een veerkrachtige en inclusieve samenleving. Het gaat om voorzieningen, netwerken en initiatieven in wijken en dorpen die inwoners met elkaar verbinden en hen toegang geven tot ondersteuning en mogelijkheden om mee te doen. Denk aan vrijwilligersorganisaties, buurthuizen, sportverenigingen en informele hulpstructuren. Een sterke sociale basis bevordert welzijn, kan bijdragen aan het voorkomen van problemen en versterkt de eigen kracht van inwoners. Juist in tijden van maatschappelijke veranderingen en druk op professionele zorg is investeren in de sociale basis essentieel voor duurzame oplossingen binnen het sociaal domein.

Binnen het sociaal domein is het essentieel dat inwoners, gemeenten en maatschappelijke organisaties samen werken aan een gezamenlijke visie op de sociale basis. Een gedeelde visie zorgt namelijk voor samenhang, duidelijke rollen en gezamenlijke doelen.

Binnen het sociaal domein zijn we op zoek naar meer samenhang in ons beleid en naar manieren waarop we beleid gezamenlijk kunnen versterken. Dit is een integraal vraagstuk in een samenleving die snel verandert, waarin ook de rol van de overheid ter discussie staat. Tegelijkertijd staan we voor grote uitdagingen: vergrijzing, toenemende druk op zorg en ondersteuning, groeiende mentale druk bij jeugdigen, beperkte financiële middelen en personeelstekorten. Juist daarom is deze beweging noodzakelijk.

In deze visie op Brede Gezondheid en Mienskip beschrijven we in het eerste deel wat we als gemeente belangrijk vinden voor alle inwoners en hoe we deze visie samen met de mienskip hebben opgesteld. We werken toe naar een sterke gemeenschap waarin inwoners gezond, veilig en met plezier samenleven. Daarbij staat een brede benadering van gezondheid centraal: niet als de individuele afwezigheid van ziekte, maar samen leven, meedoen en naar elkaar omkijken. Het tweede deel van de visie gaat over de rol die we als gemeente moeten nemen om aan deze toekomst te werken. De kracht van inwoners in wijken en dorpen vormt daarbij het uitgangspunt en vertrekpunt. De beweging die we willen maken in deze visie vraagt iets van de gemeente, onze partners en inwoners.

De visie is tot stand gekomen vanuit de praktijk: collega's uit beleid, uitvoering en wijkteams, opbouwwerkers en inwoners hebben lokale praktijken (initiatieven) bezocht die bijdragen aan gezondheid

en onderlinge verbondenheid. Op basis daarvan is richting gegeven aan deze visie, waarvoor nog een subsidieafwegingskader wordt opgesteld. De huidige subsidies en regelingen worden komende maanden aan de visie getoetst met behulp van een (concept) subsidie afwegingskader, dat op deze visie is gebaseerd. De beweging die we willen maken in deze visie raakt niet alleen beide programma's (Gezond Welzijn vernieuwen en Meedoen aan de Samenleving) en bijbehorende visies en uitvoeringsplannen, maar alle onderdelen van het sociaal domein.

Met deze visie schetsen we de grondslag voor een aanpak richting 2040.

Beoogd effect

Een sterke, veerkrachtige mienskip waarin inwoners elkaar ondersteunen en samen zorgen voor gezondheid en verbondenheid.

Argumenten

1.1. De visie is tot stand gekomen na een participatietraject.

- Er heeft een dialoogsessie met uw raad plaatsgevonden over de aanpak en raadsleden hebben de mogelijkheid gekregen om praktijken (initiatieven) aan te leveren.
- Praktijkverkenners – collega's uit verschillende teams – bezochten samen met inwoners tientallen lokale praktijken en haalden daar de inzichten en ervaringen op. De opgehaalde inzichten vanuit de praktijkverkenning zijn gedeeld, besproken en vertaald naar een toekomstbeeld en de rol van de gemeente.
- Een fysieke bijeenkomst is georganiseerd met initiatiefnemers van praktijken die zijn bezocht door de praktijkverkenners om met elkaar in dialoog te gaan.
- Een vijftal inwoners heeft meegelezen met de visie als het gaat om de leesbaarheid (begrijpelijke taal).
- Het advies van de participatieraad is opgehaald en verwerkt in de visie door middel van een interactieve fysieke sessie.

2.1 Met deze visie maken we een beweging van regels en systemen naar de kracht van onze inwoners in de mienskip: elkaar ondersteunen, initiatieven nemen, meedoen en naar elkaar omzien. In een tijd waar we als gemeente voor uitdagende opgaven staan. De visie gaat ons de komende jaren helpen om koers te houden en biedt kaders voor het nieuw te vormen subsidiebeleid, dat door het college wordt vastgesteld.

Risico's of kanttekeningen

1.1 Alle domeinen binnen de gemeente zijn nodig om deze visie en daarmee de beweging waar te maken; onvoldoende samenhang of betrokkenheid kan het draagvlak en uitvoering van inwonersinitiatieven belemmeren en verzwakken.

2.1 Een dunne lijn tussen wat je van inwoners mag en kunt vragen en wat de verantwoordelijkheid is van professionals en instituties. Het risico blijft dat inwonersinitiatieven overvraagd worden of dat de gemeente zich onbedoeld terugtrekt waar juist professionele inzet nodig is. Omgekeerd geldt ook het risico dat de gemeente te veel controle wil blijven uitoefenen en risico's wil uitsluiten en hierdoor te weinig ruimte kan maken voor initiatieven (en verantwoordelijkheid en eigenaarschap) van inwoners.

2.1.2 Deze beweging vraagt om duidelijke communicatie, heldere rolafbakening en lef van de gemeente en haar partners, zodat inwoners weten waar ze op kunnen. En om actieve betrokkenheid van inwoners zelf.

Communicatie en participatie

De visie is tot stand gekomen na een participatietraject. De opgehaalde praktijkinzichten en ervaringen dienen als vertrekpunt voor de visie. De afgelopen periode zijn interne collega's, inwoners en maatschappelijk partners betrokken bij het ontwikkelen en opstellen van de visie.

Na het vaststellen van de visie wordt deze gedeeld met inwoners, professionals en instituties.

Financiën

Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties. Bij de implementatie van het beleid kan er mogelijk wel sprake zijn van impact op de budgetten van de betrokken taakvelden. Deze worden indien nodig aan uw raad voorgelegd bij de geëigende momenten hiervoor in de P&C cyclus.

Bijlagen

Bijlage 1: Visie op Brede Gezondheid en Mienskip.